

Temposu Yüksek Bir Ay

YASEMİN KESKİN ENGİNÖZ (Y. Mimar)

Okulların açıldığı, temponun hızlandığı bir güz dönemine girdik. Mimarlık ve tasarım etkinliklerinin sayısının arttığı, yoğunlaştığı günler bizi bekliyor. Hem araştırmaları ve tasarımları tamamlanan, mimarlık, tasarım, planlama ve koruma alanlarında yeni sergiler açılıyor hem de güncel sorunlara ve konu başlıklarına odaklanan panel ve sempozyumların programları açıklanıyor. Ekim ayının ilk Pazartesi günü aynı zamanda Dünya Mimarlık Günü. Uluslararası Mimarlar Birliği tarafından bu yılki teması "Design a Better World / Daha İyi Bir Dünya Tasarla" olarak belirlenmiş. Daha iyi bir dünyayı tasarlamak, daha iyi tasarım yapmak için "kulak vermek", dinlemek de önemli. Kullanıcıları, tasarlanan mekânlarda yaşamını geçirenleri hattâ geçirme fırsatını yakalayamayanları... Yapı-Endüstri Merkezi tarafından bu amaçla, Ekim'in ilk haftası için bir program tasarlandı. 3-7 Ekim 2016 tarihleri arasında gerçekleşecek olan Mimarlık Haftası etkinlikleri; Adliye Binaları, Engelsiz Tasarım, Eğitim Yapıları, Müzeler, Sağlık Yapıları, Turizm Yapıları, Kültür Yapıları, Yeniden İşlevlendirilen Yapılar, Medya Merkezleri, Sinema ve Mimarlık başlıklı on ana oturumda yapılacak. Farklı meslek disiplinlerinin mimarlıkla ilişkisi üzerinden kurgulanan panel dizisinde, bu alanlardan meslek profesyonellerinin mimarlığa ilişkin yorumlarını, kullanıcı oldukları mimari mekânlara ilişkin deneyimlerini ve beklentilerini mimarlarla paylaşması amaçlanıyor.

Ekim ayında peş peşe Tasarım Haftası ve Tasarım Bienali gerçekleşecek. Türkiye Tasarım Haftası etkinlikleri, 18-23 Ekim 2016 tarihleri arasında, Ekonomi Bakanlığı ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) işbirliğinde yapılacak. Tasarıma yönelik faaliyet gösteren bütün paydaşları tek çatı altında toplama amacıyla olan etkinlik; Design Turkey Ödül Töreni ve Sergisini de kapsayacak.

Öte yandan bu yıl "insan" ve "tasarım" arasındaki yakın ilişkinin derinlemesine inceleneceği 3. İstanbul Tasarım Bienali, 22 Ekim-20 Kasım 2016 tarihleri arasında İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından düzenlenecek.

Bu iki etkinlik İstanbul'un bir tasarım şehri olarak daha fazla bilinirliğine katkı koyacak şüphesiz. Elbette "marka şehir" yaratmak için bu türden çalışmalara gereksinim var. Ancak şehrin "marka şehir" olması için öncelikle yaşanır olması gerekiyor. The Economist dergisinin yıllık olarak hazırladığı "Yaşanabilir Şehirler" raporuna göre İstanbul, 70 ülkenin şehirlerini kapsayan listede ancak 51. sırada yer bulabilmiş. İstanbul'u 52. sırada Mumbai ve 53. sırada Kazablanka takip ederken, Suriye'nin Şam şehri İstanbul'un yalnızca 8 sıra gerisinde 59. sırada yer almış. Listenin başında ise 1. sırada Hong Kong, 2. sırada Amsterdam ve 3. sırada Osaka bulunuyor (1). Raporun oluşturulmasında çeşitli yaşamsal, iklimsel ve altyapısal ölçütler dikkate alınmış. Bu ölçütler arasında kültür, çevre, sağlık gibi unsurların yanı sıra şiddet, terör ve suç olayları bulunuyor. Rapor, aynı zamanda sansür ve yolsuzluk gibi toplumsal yaşam kalitesine etki eden siyasi unsurları da hesaba katıyor. Kentin yaşam kalitesini artıracak ölçütlerden biri kültürel faaliyetler ancak gündelik yaşam kalitesini artıracak daha kapsamlı ve planlı, katılımcı çözümler asıl farkı yaratıyor.

Örneğin Oslo Belediye Meclisi şehrin merkezini tümüyle araçsız hale getirme kararını nasıl alabileceklerini araştırıyor. Bir yandan Osلولuların düşünceleri soruluyor öte yandan farklı parti temsilcileri uzman danışmanlarla hangi koşullarda mümkün olabileceğini tartışıyor. Ve bu süreci, süreç ilerlerken paylaşıyor (2). Sera gazı salımını azaltacak ve kentsel tasarımı ve erişimi oldukça etkileyecek bu önemli karar aynı

zamanda 10 yıllık "FutureBuilt" adlı, karbon nötr kentsel alanlar ve yüksek kalitede mimarlık geliştirmeye yönelik bir vizyon planıyla da ilişkili. Bu program kapsamında 50 pilot bina ve kentsel alan projesinin olabilecek en düşük seragazi salımıyla bitirilmesi planlanıyor (3).

Bu Sayımızda...

Dergide Ekim ayında yapılacak etkinlikler ve açılacak sergilerle ilgili ayrıntılı bilgileri bulabilirsiniz. Ekim sayımızda ayrıca bir Sayısal Tasarım Dosyası'nı bulabilirsiniz. Duyuru desteği verdiğimiz 10. MSTAS Sayısal Tasarım Ulusal Sempozyumu 27-28 Haziran günleri yapılmıştı. Bilim Kurulu'nca sempozyumda sunulması uygun görülen bildiriler arasından 5 tanesini bu sayımızda bir arada dosyalayarak aktarıyoruz. Sayısal tasarım konusunun mimarlık eğitim müfredatındaki yerinden uygulama yöntemlerine/denemelerine, yapı tasarımı sayısal yaklaşım ve araçların kullanıldığı malzeme tabanlı üretimden gerçek zamanlı veriye duyarlı kinetik tasarıma ve hattâ performansa dayalı tasarımın kentsel mekânda araştırıldığı kent bahçesi strüktürlerine dek farklı uygulamalar ve yaklaşımlar yer alıyor.

Bu sayı her zaman olduğu gibi ülkemizden ve dünyadan farklı tipolojilerde ve ölçeklerde projelerin yanı sıra Tekeli-Sisa Mimarlık ortakları Dilgün Saklar ve Mehmet Emin Çakırkaya ile Endüstri Yapısı Tasarımları üzerine yaptığımız bir söyleşiye yer veriyoruz. Ayrıca kentsel tasarımdan sanata, yapı sistemlerinden peyzaja farklı alanlardaki makaleler eşlik ediyor.

Keyifli okumalar dilerim.

Notlar

- 1.YAPI Dergisi 419, "İstanbul Yaşanılmaz Kentler Arasında", syf:25, Haberler.
- 2.Belediye Başkanı'nın politik danışmanı Tor-Henrik Andersen'in 10 Eylül günü yaptığı "Yeşil, canlı ve otomobilsiz bir şehir yaşamı" sunumundan, Oslo.
- 3.Kaynak: www.futurebuilt.no/English